

İçimizden Biri ATATÜRK

Araştırmacı Yazar Prof.İlknur GÜNTÜRKÜN KALIPÇI

Hepimizin bildiği gibi Mustafa Kemal ATATÜRK dünya döneminin liderleri içerisinde 21 nci yüzyıla geçebilen tek liderdir. Üstelik diğer liderler kendi halkları tarafından yok edilmemin acısını yaşamışken, o hala halkının ve dünyanın nabzında en büyük canlılığıyla, sevgisiyle, saygısıyla hala yaşayabilen dünyadaki tek lider.

Önemli olanda sanırım, yaşarken ölmek değil, öldükten sonra da bu kadar uzun süre canlı kalabilmeyi başarmak değil midir?

ATATÜRK'ü biz hep tarihe mal olmuş yönleriyle tanıdık: Asker ATATÜRK ya da devlet adamı ATATÜRK olarak.

Bu verdiğim örnek dünyada tek olan örnektir. Zaten herhalde bir başkasına da rastlamamız mümkün değil. En büyük düşmanı; hani şu ordularını denize döktüğü düşmanı, Yunan başkomutanı Trikopolis. Hiçbir zorlama olmadan, hiçbir baskı olmadan her Cumhuriyet bayramı Atina'daki Türk büyükelçiliğine gidiyor Trikopolis, ATATÜRK'ün resminin önüne geçiyor ve saygı duruşunda bulunuyor. Böyle bir saygıyı en büyük düşmanında uyandırabilen bir Mustafa Kemal.

Yıl 1938, General McArthur'un en zor, en problemlili, en buhranlı dönemi. Birden çok sıkılır ve yanında duran yüz yirmiden fazla kişiye döner ve aynen şöyle der:

“Şu anda hiçbirinizi değil, büyük istidadı ile Mustafa Kemal'i görmek için neler vermezdim” dedikten o büyük özlemi ve onu oluşturabilen Mustafa Kemal'i.

Yada, yıl 1938. Bir İran'lı şair bir Tahran gazetesine ölümü üzerine bir şiir yazar. İşte o şiirin iki mısrasını sizlerle paylaşmak istiyorum. Diyor ki;

“Allah bir ülkeye yardım etmek isterse onun elinden tutmak isterse başına Mustafa Kemal gibi lider getirir.” dizelerindeki bu kıskançlığı oluşturabilen Mustafa Kemal.

Yıl 1976, UNESCO üyelerine bir öneriyle gelir. Öneri paketindeki bir cümleyi sizlere okumak istiyorum. Diyor ki **“Bu gün UNESCO'nun üzerinde çalıştığı bütün projelerin isim babası Mustafa Kemal'dir.”** Öneri nedir ? Öneri ise onun doğumunun yüzüncü yılında, 152 üyesi vardı UNESCO'nun 152 ülkenin devletleri aynı anda kutlasın önerisidir. Birden İsveç delegesi ayağa kalkar ve şöyle söyler:

“Ne yani dünyada bu kadar devlet adamı var hepsinin doğum gününü böyle kutlayacak mıyız?” şeklindeki kinayeli sözlerine, Rus delegesi ayağa fırlar yumruğunu masaya vurur ve 152 ülkenin delegelerine aynen şöyle söyler;

“Genç delege arkadaşım hatırlatmak isterim ki ATATÜRK öyle dünyadaki herhangi bir lider değildir, bırakın onu bir yıl anmayı her ülke her problemimizde çare olarak aramalıyız” sözlerini döktürtebilen bir Mustafa Kemal. Sonra nemi olur? UNESCO tarihinde ilk ve takdir hiç negatif oy yok, hiç çekimser oy yok 152 ülke şu metne imza atar; hani İsveç delegesi demişti ya “ne yani” diye. O İsveç delegesi bu imzanın atıldığı gün mikrofona gelir ve aynen şunları söyler;

“Ben ATATÜRK'ü inceledim bütün ülkelerden özür diliyor ilk imzayı ben atıyorum” diyecektir.

İşte o muhteşem belge diyor ki;

“ ATATÜRK KİMDİR; ATATÜRK ULULARARASI ANLAYIŞ, İŞBİRLİĞİ, BARIŞ YOLUNDA ÇABA GÖSTERMİŞ ÜSTÜN KİŞİ, OLAĞANÜSTÜ DEVRİMLER GERÇEKLEŞTİRMİŞ BİR İNKILAPÇI, SÖMÜRGEÇİLİK VE YAYILMACILIĞA KARŞI SAVAŞAN İLK ÖNDER, İNSAN HAKLARINA SAYGILI, DÜNYA BARIŞININ ÖNCÜSÜ, BÜTÜN YAŞAMI BOYUNCA İNSANLAR ARASINDA RENK, DİL, DİN, IRK AYIRIMI GÖSTERMEYEN, EŞİ OLMAYAN DEVLET ADAMI, TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN KURUCUSU”

Var mı böyle bir metin! Bir filozof derki *“bir ülke için kıstas aradığınız zaman o ülkenin en büyük liderini gözden geçirin”* şu anda kıstas arayan ülkelere sanıyorum bundan daha iyi bir metin gösteremeyiz. İşte bu metin 152 ülke tarafından imzalanmıştır. Eşi olmayan devlet adamı metni. Peki daha sonra ne olmuştur; 151 ülkede hemen hemen bir yıl boyunca her yerde bu metni görebiliriz, soruyorsunuz bana o bir ülke kim? İşte o ülkenin adını vermeye benim dilim maalesef varmıyor.

Hadi gelin Haiti'ye gidelim. Yıl 1996, Haiti Cumhurbaşkanı ölür. Bir vasiyet bırakmıştır. Haiti'ye baktım haritada bir kutup kadar uzak ülke. Haiti Cumhurbaşkanı 1996 da öldüğünde vasiyeti açılır. Vasiyetinde mezar taşına yazılması için bir metin bırakmıştır. Haiti Cumhurbaşkanı'nın bugün mezar taşında yazan hitabeyi sizlere okumak istiyorum. Diyor ki ***“Bütün ömrüm boyunca Türkiye'nin lideri Mustafa Kemal ATATÜRK'ü anlamış ve uygulamış olmaktan dolayı mutlu öldüm”***

Peki yıllar bir şey değiştirir mi? Hayır. 2000 yılında bizim medyanın kaçırdığı bir bilgi var, ABD Başkanı milenyum mesajını veriyor. Mesajın bir yerinde aynen şunları söyler; ***“Bugün milenyumun hiç şüphe yoktur ki tek devlet adamı Mustafa Kemal ATATÜRK'tür. Çünkü o yılın değil asrın lideri olabilmeyi başarmış tek liderdir.”*** 2000 de ABD Başkanına işte bu gerçeği de ifade ettirebilen bir Mustafa Kemal var. Asker Mustafa Kemal'in, Devlet adamı Mustafa Kemal'in çok dışında bir Mustafa Kemal.

2003 de bir şey değişti mi?, 2004? Hayır. 2004 de bir konferans veriyorum birden bir hanımefendi ayağa fırladı. Dedi ki *“Ben Norveçliyim ve şu anda Norveç'te çok sık kullandığımız bir deyim var, bu deyim anladım”* dedi. Hanımefendi *“nedir o deyim”* dedim. ***“Norveççe'de “ATATÜRK gibi düşünmek” deyimini var. Çok sık kullanırsınız bu deyim”*** *“nerelerde kullanırsınız” dediğimde “Hani bir problem verimiz çöz diye o da tembellik eder çözmez. Deriz ki ona bu problemin mutlaka çözümü var. Birde ATATÜRK gibi düşün”*. O gün otelime geldim televizyonu açtım o kadar çok kişiye bir de ATATÜRK gibi düşün dediğimi hatırlıyorum ki galiba Norveççe'den çok bizim dilimizin bu deyimle ihtiyacı var diye düşünmeden de edemedim.

Bir İngiliz gazeteci ATATÜRK'le bir röportaj yapar. Röportajını Amerikan Büyük Kütüphanesinden bulup getirttim ve bir yerinde Mustafa Kemal'e şöyle sorar gazeteci; ***“Birleşmiş Milletlere üye olmayı düşünüyor musunuz?”*** Mustafa Kemal'in cevabı aynen şöyle :

“Şartlarımızı koyarız. Kabullerine bağlı. Biz müracaat etmeyiz üye olmak için. Eğer davet gelirse düşünüyoruz”. Evet, Birleşmiş Milletler sadece Türkiye'yi davet edebilmek için yasasını değiştirir ve ilk davet edilen ülke olur Mustafa Kemal'in ülkesi, Türkiyesi Birleşmiş Milletlere. Sanıyorum ondan feyz alacağımız çok şey var aslında Mustafa Kemal'den. Ama bu arada 2005'de daha yeni iki üç gün önce yabancı gazeteyi okuyorum. Sür manşet büyük puntolarla şu başlığı atmış ***“Bu gün Ortadoğu'ya düzinelerle ATATÜRK lazım”***. dedim yazara ATATÜRK 'ü hiç tanımıyor herhalde. Düziyeye hiç gerek yok tek bir tanesi de yeterdi aslında.

Örnek vermeye devam edersem inanın konferans böyle biter. Filipinlerden Çin'e kadar o kadar çok örnek var ki. Ama gördük 1925'de 1938'de 1996'da 2000'de 2005'de her ülkeden, her cinsten, her statüden insanın özlemle, sevgiyle, saygıyla aradığı ama

bizim olan bir Mustafa Kemal'den bahsediyoruz. Bu gün Türkiye'nin en büyük sorunu nedir? dersem cevap olarak kulağıma gelenler şunlar; ekonomi diyorsunuz işsizlik diyorsunuz. Ama bence Türkiye'nin çok önemli bir problemi var o problemi çözersek Türkiye ekonomiyi de çözer Türkiye işsizliği de çözer. Evet Türkiye'de lider yetiştirme sorunu var.

Lider deyince de nedense hep siyasi lider anlıyoruz ben ondan bahsetmiyorum, benim lider dediğim çok kapsamlı bir kavram. Yoksa içersindeki tek bir terimdir siyasi lider veya sosyal lider. Ama lider dediğim zaman ben asrın lideri dünya liderinden bahsediyorum. İşte böyle liderlere ihtiyacımız var. Ben şimdi soracağım size şu anda karşımda pek çok genç arkadaşım oturuyor. Bunlardan bir tanesinin bir kaç dönem sonrasının Cumhurbaşkanı, Genelkurmay Başkanı yada Başbakanı, Maliye Bakanı yada evinin anne babası olmadığını bana iddia edebilir misiniz? Belki sizsiniz, ama biliniz ki işte bugün sizlerle paylaşacağım konu asrın lideri, dünya lideri yada lider olmanın küçük sırlarını ATATÜRK'le sizinle paylaşacağım.

İlk sırrımız; ATATÜRK tamam arkadaşım ben topraklarınızı kurtardım askeri bir dehayım deyip yerine çekilmemiş hemen asker elbisesini çıkartıp sivil elbisesini giymiş ve inanır mısınız sınırlarını hangi sınırın lideri ise o sınırların içerisinde ne var ise ama ne var ise taşından toprağına hepsinin ama hepsinin sorumluluğunu omuzlarında hissetmiştir de onun için Mustafa Kemal bugün dünya lideridir. Nasıl mı ?

ATATÜRK'ü ağırlarken tarih çok ender tespit etmiştir. 25 yıllık araştırmacıyım, 7 tespitim oldu. İlki Çanakkale'de topçu atışımız başladığı sırada döktüğü gözyaşındır, bir diğeri ise hepimizin bildiği bir hikaye ama ben yine de anlatacağım. O günün Ankarası kurak, çorak bir köy. Çankaya'dan meclise gelirken yol üzerinde sadece ama sadece bir tek iğde ağacı varmış. ATATÜRK o iğde ağacının önünden geçişlerinde arabasını durdurmuş, inermiş ve o iğde ağacına selam verirmiş. *"Aman demişler paşam ne yapıyorsunuz böyle?"*, *"Eee o demiş yediğim meyvenin, sığındığım gölgenin, soluduğum havanın bir neferi. En az diğer neferler kadar bunun da selama hakkı var"*. Yani "niye şaşırıyorsunuz?" der gibiymiş. Ve bir gün yanında bulunan arkadaşına *"İşte bu benim..."* derken bide bakıyor ağaç yok ortada hemen iniyor *"Ne yaptınız bu ağaca"* diyor. "Paşam" diyorlar *"yolu genişletmek için mecburduk kestik o ağacı"*. *"Yahu diyor bitek bana soraydınız bu ağacı kurtaracak bir yolu mutlaka bulurdum"* diyor. Daha fazla dayanamıyor, arabasına biniyor, şoförünün ve arkadaşının gözü önünde hüngür hüngür ağlamaya başlıyor. Bir tek iğde ağacı için mi dersiniz? Hayır. Çok zor şartlarda kurtardığı bu topraklarda yetişen bir canlıdır ve lideri olduğu için de bu toprakların da o iğde ağacının da sorumluluğu Mustafa Kemal'in omuzlarındadır da onun için.

Galiba şimdi anlatacağım inanılmaz projeyi de o gün düşünmeye başladı. Hani *"Bir daha böyle bir şeyle karşılaşabilirsem nasıl müdahale edebilirim"* diye. Çok değil doğa katliamı, en kolay yaptığımız katliam.

Yıl 1930 ATATÜRK Yalova köşküne doğru çıkmakta. Bir de bakar bir bahçıvan koca bir çınar ağacını kesmek üzeredir. *"Yahu"* der *"sen hayatında hiç böyle bir ağaç yetiştirdin mi ki? Kesmeye muktedir görüyorsun kendini ve niye ?"* der. Bahçıvan derki; *"Paşam çınar ağacının kökleri köşkün temelini kaldırdı, yaprakları da köşkün pencerelerine müdahale ediyor. Ya köşkü kaybedeceğiz ya ağacı keseceğiz. Onun için de kusura bakmayın ama biz ağacı kesiyoruz"*. Bir an düşünür; *"Hayır gerekirse köşkü ağaçtan uzaklaştırırız"* der. Derler ki bu gün Mustafa Kemal bir hoş. Ne demek köşkü tutup da ağaçtan uzaklaştırmak? Ama inanır mısınız mühendis değil, mimar değil, ziraatçı değil ama ne yapar biliyor musunuz? İstanbul'daki köprü altındaki tramvay raylarını Yalova'ya taşıtır. Köşkü hiç yıkmadan olduğu gibi tutarak kendisi de kazma kürek temelini kazar ve köşkün altına tramvay raylarını döşeyerek köşkü ağaçtan 4

metre 80 santim kenara çekerek hala Cumhuriyetimiz gibi ayakta durmakta olan çınar ağacının kurtuluşunu temin eder.

Yıl 1930. Dünya çevre lafını ne zaman etmeye başladı? 1980 den sonra. 1980 den önce, 1930 yılında dünyaya somut bir çevre dersi vermektedir Mustafa Kemal aslında. Ama, biraz acı parantezlerim olacak bu konferansımda. İlk acı parantezimi ATATÜRK kimdir belgesiyle açmıştım, ikinci acı parantezim burada olacak. Hadi gelin 5 Mart 1996 ya gidelim yani günümüze yakın bir gün. "ATATÜRK ve Türk kadını" konulu tiyatrolu konferansımı 25 gençle sunuyorum. 25 gençle birlikte prova yaptık, yorulduk, oturduk, televizyonu açtık. ikinci haber olarak 6 dakika müddetle ve 5 kere görüntü zumlanmak üzere önemli bir haber verildi televizyonda. Haberi aynen aktarıyorum, diyordu ki "*Amerika da eski bir ünlü bir müzikal hiç yıkılmadan dünyada ilk kez uygulanan bir yöntemle raylar üzerinde iki metre kenara çekilerek yerine yeni bir binanın yapıldığı*" haberi idi. Dünyada ilk kez lafı da beş kere edildi. gençlerden biri kalktı bana ne dedi biliyor musunuz? "*Ya öğretmenim biz tarihe pek bir daldık. Bakın el alem neler yapıyor? Teknik, medeniyet biraz da onlara baksak*" diyince arşivimde 1930'da ATATÜRK'ün bu işi yaparken çekilmiş resimleri, raylar üzerindeki çekilen resimleri gösterdim kendilerine ve dedim ki "*şu anda ne söyleyeceksiniz bana?*". Bir genç kalktı ne dedi biliyor musunuz? "*Ya öğretmenim suç bizde mi? Biz bu konuyu ilk defa sizden duyuyoruz, sizden görüyoruz bu resimleri*". Ama o haberi bugün milyonlarca Türk genci izledi ve oturdular 25 genç, bu haberi veren televizyona bir faks çektiler. Faksta aynen şu yazıyordu "*İkinci haber olarak 6 dakika müddetle ama beş kez şu resimleri göstermek suretiyle bu arada da mutlak suretle mesajı iletin dediler "Bu gün 1996, Amerika çekiyor raylar üzerinde iki metre, yerine yeni bir bina yapıyor, 1930 ATATÜRK çekiyor 4 metre 80 santim, bir ağaç kurtarmak için"* bu mesajı da çok iyi verin dediler. Yıl 1996 idi. Yıl 2005 hiçbir televizyonda izlediniz mi? İzlemediniz.

Ya hocam siz bize bir tek çınar ağacı ve iğde ağacı anlattınız bunlar ATATÜRK'ün hayatında tek tek örnekler olabilir. Hadi gelin Söğütözü'ne gidelim, hani şu Ankara yakınlarındaki, o zaman için 80 tane söğüt ağacının olduğu yere. Söğütözü'ne ATATÜRK hep dinlenmek için gelirmiş. Bir geldiğinde galiba düşündüğünü sesli olarak aktarmış; "*Ah ! burada bir kulübem olsaydı keşke*". "*Ya paşam istediğin bir kulübe olsun hemen yaparız şuraya*" demişler. "*Buradaki ağaçlara ne olacak peki*". "*Paşam buradakiler söğüt ağacı; gönülsüz ağaçtır. Sökeriz başka bir yere dikeriz, mutlaka tutar*" demişler. Bir an durur, "*Bir tek şartla kabul ederim*" der. "*Burada yetecek kadar söğüt ağacını kendi ellerimle sökeceğim, kendi ellerimle dikeceğim, önce tuttuklarını göreceğim, sonra kulübe yapımına izin vereceğim*". Yani bugün betonu yeşile tercih eden zihniyete bence en güzel örnek teşkil eder bu. Ne yapar biliyor musunuz? Türkiye Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal ATATÜRK makamını Çankaya'dan Söğütözü'ne taşıtır hasırlar üzerine. Kabullerini orda yapar, imzalarını orda atar, çadırda kalır ama söğüt ağacını söker, kendi elleriyle diker, tuttuklarını görür, ondan sonra bugün çok küçücük ama verdiği mesaj olağanüstü büyük olan bu Söğütözü'ndeki küçük ATATÜRK kulübesinin yapılmasına izin verir.

25 yıllık araştırmacıyım. Benim elimde 130 belge var bizzat çevre hareketine bedenen katıldığına dair. Sade bende 130 belge, kim bilir kaç belge var. Keşke diyorum, keşke bu belgeler, bazı günler bizi okullar da bu kulübeye götürüp de burada anlatılsaydı. sanıyorum bugün betonu yeşile tercih eden hiçbir belediye başkanı yetişmezdi.

İşte bu anlamda sahneye şimdi Tahsin ÇOŞKAN'ı davet edelim. Tahsin COŞKAN o zamanın genç bir ziraat mühendisi. "*Gel Tahsin seni bir yere götüreceğim fikrini almak istiyorum*" diyor. Giderler, gösterdiği yere bakar Tahsin Bey. Bataklık, sivrisinek salgını, hayvan leşlerinin olduğu berbat bir arazidir. "*Ya paşam*

hayrola” der. Atatürk, **“Buraya bütün masrafı cebimden olmak üzere bir orman çiftliği yapmak istiyorum”** der. **“Ya paşam buranın ıslahı ya sizin paranızı tüketir ya da zamanınızı, neden bu kadar mümbit topraklar varken gelip de burayı tercih ettiniz?”** der.

ATATÜRK’ün cevabı ATATÜRK’çedir. Derki **“Ben en zor olanı yapayım da siz arkamdan kolayları nasıl olsa yaparsınız.”** Ne bilsin ki en kolayları bile çabuk yıkabildiğimizi ama, bu arada Tahsin ÇOŞKAN **“Paşam burada hiçbir şey yetişmez, pek uğraşmayın”** der. Ama dinleyen kim. Derki **“Tahsin buraya ziraatçıleri getir ve incele bana resmi bir yazı getir burasıyla ilgili”**. Biraz sonra Tahsin ÇOŞKAN çok mutlu, kendi dediği çıktı, üzerinde **“Burada hiçbir şey yetişmez”** yazılı, altında da ziraatçılerin imzasının olduğu bir belgeyi Mustafa Kemal’in önüne koyar. ATATÜRK biraz mütebessim okur bu yazıyı. Kaleme alır, bu kağıdın yanına aynen şunları yazar **“BURASI VATAN TOPRAĞIDIR, KADERİNE TERK EDEMEYİZ”**. Etmeyiz de. Aynı Sakarya savunması gibi akasya savunmasını ele alır, çam ve köknarı oraya 30 Ağustos olarak tamamlar ve hiç unutmayacağımız bir gün, lütfen hiç unutmayın, tarihte atladık bu günü, 25 Mayıs 1933. Ne yapar biliyor musunuz? Hani 5 Haziranlarda kutladığımız bir gün var, çevre günü değil mi? Çevre günü ne zaman kutlanmaya başladı? 1980 den sonra. Peki 25 Mayıs 1933, ATATÜRK ne yaptı? İlk Çevre günü kutlamasını yaptı. Hem de bugün okullara soruyorum diyorsunuz ki ne yaptınız diye “ya ağaç diktik diyorsunuz ya çöp topladık” öyle falan değil. Bütün Ankara halkını bedava trenlerle buraya getiriyor, ağaçlar boy vermişler, altında dinlenmektedirler, havuz yapılmıştır, çocuklar yüzmektedirler. Hatta bütün masrafı cebinden ödemiştir ama karı da almamıştır, buraya bir fabrika yaptırmıştır, süt ürünleri üretilmektedir, herkes yemektir. Herkes çok mutlu ama en mutlusu Mustafa Kemal ATATÜRK.

Nebizade diye bir arkadaşı var, Nebizade’nin kafa çok karışık. **“Yahu paşam senden başka bir tek kişi burada bir ağaç yetişeceğine inanmadı. Peki sen nasıl anladın burada orman olacağını?”** der. **“Gel Nebizade gel, şimdi anlatayım sana. Hani Tahsin ÇOŞKAN’ın burada bir şey yetişmez dediği günün akşamı tebdili kıyafetle Çankaya’dan kaçtım, buradaki köylülere geldim. Köylüler beni tanımadılar. Köylülere, ağalar dedim burada ağaç yetişip yetişmeyeceğini bana en kolay yoldan nasıl ispat edersiniz dedim. “Al dediler”, bana bir testi su verdiler, bir de kazma kürek. “Kaz orayı iki gün sonra gel biz sana ne olacağını söyleriz” dediler. Ah o iki gün Çankaya’da nasıl geçti bir Allah bilir bir de ben. İki gün sonra gittim testiyi çıkardım, testinin içinde su bitmişti, köylülere uzattım. Dediler ki bana “ağa testide su kalmamış, toprak su emiyor, bakma bunun üstünün kurak olduğuna, biraz uğraş burada ne ekersen biçersen”. Ve hani Tahsin ÇOŞKAN’ın o raporu bana getirdiği gün ben çoktan projeye başlamış epey de ilerlemiştim”** diyecektir.

Dünya lideri olmak öyle kolay değil biliyor musunuz. Hani ATATÜRK’e kimdi en çok karşı çıkan, evet Tahsin ÇOŞKAN’dı. Onu da ATATÜRK buraya müdür tayin eder. Evet lider olmak hakikaten kolay iş değil. Bu arada biz bu 130 belgeye hiç çalışmamışız. Çalışmadığımızın en acı örneğini Türkiye yaşadı zaten. Neydi o örnek “17 Ağustos depremi”. Evet deprem bir kaderdir ama kader olmanın ötesinde dolgu alan çöktü, dolgu binalar çöktü. Oysa 1930’dan beri bize “lütfen tabiatla oynamayın, tek bir ağaçla bile oynamayın” diye bize örnek olan bir liderimiz varken yaşadık bu acıyı.

Bizler iyi değerlendirmemişiz onun çevre hareketini ama bakın dünya ne güzel değerlendirmiş hareketini. Ben size bu bilgileri vermek için 1919 başladım ve bugüne kadar çıkan bütün gazete ve dergileri tarıyorum. Taramam sırasında 28 Temmuz 1933 günün Cumhuriyet gazetesinde bir haber okudum. İnanılmaz bir haberdir. Hani bir çiçek alıyoruz, kırmızı renkte, hediye götürüyoruz ve adına da “ATATÜRK Çiçeği” diyoruz. O

ATATÜRK çiçeğinin adını biz koyduk zannediyorduk ama bakın gazeteyi aynen okuyorum. Gazete haberi şu “Chicago özel, geçenlerde Wanderbit Üniversitesi profesörlerinden doktor **Kirk Landın** laboratuvarlarında muhtelif ameliyeler neticesinde kırmızı renkte yeni bir çiçek elde edilmiştir Profesör bu yeni çiçeğe isim ararken yanında duran ama Tarsus Kolejinde ATATÜRK’le tanışmış, ondaki tabiat bilgi ve ilgisine hayran olan bir diğer profesör bu çiçeğe ATATÜRK isminin verilmesini önermiştir. Ve bu öneri dünya nebatat dairesine iletilmiş ve ATATÜRK’ün yaptığı çalışmaların anlatıldığı toplantıda oy birliğiyle kabul edilmiştir”. Yani dünyadaki her ülkede bu çiçek Gazi ATATÜRK adıyla üretiliyor ve satılıyor.

Peki başka bir lider var mı diye araştırdım bir çiçeğe adını veren, başka hiçbir lider yok. Çünkü tabiatıyla bu kadar bütünleşebilen bir lideri dünya tarihi yazmamıştır. Diyor ki Mustafa Kemal ”çevre hareketi dışında eğer lider olacaksınız eğer lider olmaya kalktıysanız ki içinizde öğrenci arkadaşlar var mutlaka sınıf başkanları vardır eğer sınıf başkanı olacaksın bu bir liderliktir sınırın nedir? sınıftır sınıfın içerisindeki tek bir tebeşir tanesi tek bir sıra tek arkadaşının problemiyle ilgilenemeyeceksen o liderliği kabul etmeyeceksin demektedir Mustafa Kemal.

Peki ikinci sırrımız ne? İkinci Sırrımız; dünya tarihi sadece bir sıfatı Mustafa Kemal’e vermiştir. Başka dünyada hiçbir liderin alamadığı bir sıfattır bu hangi sıfat mı? Ne dersiniz? Evet Başöğretmen diyen var aranızda, hoşgörülü evet biliyorum hepsi gönlünüzden geçen sıfatları ATATÜRK’ün ama soruyorum sizlere bir insan doğumundan ölümüne kadar ya bir askerdir, ya bir devlet adamıdır ya çevrecidir ya tiyatrocudur ya sanatçıdır ya arkeologdur bir şeydir. Ama bunların hepsi birden olabilen dünyadaki tek lider Mustafa Kemal ATATÜRK olduğu için dünyada “**kültür antropologu**” sıfatı verilebilen tek lider Mustafa Kemal’dir.

“**Kültür Antropologu**” nedir ne değildir uzun uzun başınızı ağrıtmayacağım. Hadi gelin 5 Mayıs 1935, Ahlatlıbel’e gidelim. Ahlatlıbel Ankara yakınlarındaki kazıların başladığı yer biliyorsunuz. Bütün arkeoloji kazılarının yapılma emrini veren Mustafa Kemal, müzelerin açılma emrini veren de Mustafa Kemal. Ama bugünkülerde olduğu gibi açın, kazın, imza; öyle değil. Nasıl yetişmiş inanın, 25 yıllık araştırmacıyım hiç anlamadım. Bakıyorsunuz Efes kazıları başlıyor iki kere gidiyor, Konya’da Asar kazıları başlıyor başında, birde bakıyorsunuz Ahlatlıbel kazıları başlamış başında, toprak alıyor, ölçüyor, biçiyor. “*Ya ne yapıyor Mustafa Kemal*” diyorlar. Çankaya’ya gidiyor, Çankaya’da üç gün üç gece hiç uyumadan; uyumamak için alnına ıslak bezler koydurmuş, birilerini çağırıyor, telefonlar ediyor bir heyecan bir telaş. Üç gün sonra “**gelin diyor Ahlatlıbel’e gidiyoruz**”. Hemen geliyor diyor ki “**arkeologlar toplanın**”. Biliyorsunuz başlarında en büyük arkeologumuz Zübeyir KOŞAR var. Bu Zübeyir KOŞAR’ın bir e bir anısıdır. Toplanıyor ve diyor ki Mustafa Kemal heyecanlı; “**kazdığınız yer yanlış, şurayı kazmanız gerekir**”. Yabancı arkeologlar “el insaf paşam, anladık iyi askersin iyi devlet adamısın ama yani bu işte bizim işimiz niye karışıyor” der gibi aralarında birkaç şey oluyor ama emir büyük yerden. Başlıyorlar Mustafa Kemal’in gösterdiği yeri kazmaya. Sonuç mu? Bütün bulgular oradan çıkacaktır. İnat uğruna, kendi ceplerinden öder ve kendi dedikleri yeri kazarlar hiçbir bulguya rastlamayacaklardır.

Bunun üç gün sonrası, ATATÜRK Galip ARCAN’ın yazdığı “Sırat Köprüsü” adlı piyese davetlidir. Davetiyede böyle yazar piyesin başında mutludur biraz sonra sinirlenmeye başlar bir müddet sonra bitince “**bana Galip ARCAN’ı çağırın!**” der. Galip ARCAN gelince “**bu piyesi siz mi yazdınız?**” der. “**Evet paşam ben yazdım**”. “**Hayır, bu bir Bolunun Flor Doranj adlı boldvilin’in aynen çevirisi neden bunu belirtmediniz**

hakınızda soruşturma açtırıyorum” diyecektir. Buna benzer pek çok anıyı da okuyunca ne dedim biliyor musunuz? Samimi konuşacağım inanın sizlerle. Dedim ki “**a be Atam boldvilin’e varıncaya kadar ne zaman okursun? ne zaman kafanda tutarsın**”. Ve o sırada ne yaptım biliyor musunuz? Yirmi yıllık araştırmacıyım, ATATÜRK’le iddiaya girmek gibi, dedim “**senin başında durmadığın ilerletmeye çalışmadığın bir alan bulmak benim boynumun borcu olsun**”.

O sırada da “Sanat ve ATATÜRK” adlı araştırmamı yapıyorum baktım resimde Türk tarihinde ilk resim sergisini o açıyor, heykelde dinin etkisini kaldırıyor ama karşıma yedinci sanat dalı geldi. Ne? Sinema. dedim “herhalde burada iddiayı kazandım”. Hey hat, baş yönetmen Cezmi AR, başrolde Mustafa Kemal, film çekiyorlar. Ve Cezmi Ar Mustafa Kemal’e tabi Cumhurbaşkanı ya diyemiyor şöyle dur böyle dur diye diğer oyunculara şiddetle bağırıyor. Atatürk “**Gel Cezmi gel, burada başkomutan sensin. ben bu işi bilmem. Önemli olan işin iyi çıkması. Bana da aynı şiddet ve hiddetle bağıracaksın**” der. Cezmi AR hayatının son günlerinde “**ben bir daha asla öyle bir oyuncuyla çalışmadım**” diyecektir.

Yıl 1937, Münir Hayri EGELİYLE odalarına çekilirler. Çankaya’ da ne mi yaparlar? ATATÜRK bir film senaryosu yazmıştır, adını da koymuştur; “Ben bir İnkılap Çocuğuyum” dur adı. Kendi yazdığı film senaryosunu Münir Hayri EGELİ çekecektir, ATATÜRK oynayacaktır. Ama yıl 1937’dir, ömrü vefa etmemiştir. Derim ki haydi filmciler bulun bu senaryoyu filme çekin pokemondan çok daha faydalı olacağına ben kesin gözüyle bakıyorum.

Bu arada ATATÜRK’ün her şeyi iyide ben iddiadan vazgeçtim, tamam dedim. Kesinlikle iddia falan yok artık, iddiayı Mustafa Kemal kazandı ama merak ediyorum nasıl yaptı diye. Asıl sır nerde? O sırada en büyük lider eleştirmeninin sözü geldi elime. Liderleri çok sıkı eleştiren bir eleştirmen diyor ki ATATÜRK için “Liderler içerisinde eleştiri acizliği yaşadığım tek lider Mustafa Kemal’dir. Çünkü bütün Rönesans, bütün reform, bütün aydınlanma çağı etkinlikleri bir adamın kafasında toplanmış, bir çağa sığan etkinlikler on yılda başarılmış, bu büyük bir mucizedir en büyük radikal Mustafa Kemal’dir” bunu biz demiyoruz dünyanın en büyük lider eleştirmeni diyor.

Peki, tamam laf iyide diyorsunuz ki laflar karın doyurmuyor, Esas sır nerde çok merak ediyorum. On yılda bir bakıyorsunuz kara tahtanın başında harf öğretiyor, bir bakıyorsunuz şapka giyiyor, bir bakıyorsunuz tiyatro eseri oynatıyor, yok efendim arkeolojik kazılara gidiyor, tren raylarının genleşme hesabını yapıyor, Ankara’daki caddelerin ne kadar mesafede olacağı konusunda şehirleşme planları yapıyor, E on yılda bunların hepsi peki nasıl? Ben esas sırrı nerde buldum biliyor musunuz? Onun bir sözünde. Ama bu bence, ve dedim ki bu sözü okuyunca keşke şu karga kovalamasını kafalarımıza yerleştireceklerine şu sözünü yerleştirselerdi herhalde Türkiye çok farklı bir yerde olurdu şu anda. ATATÜRK diyor ki “**Çocukluğumda elime geçen iki kuruştan birini eğer kitaplara vermeseydim bu gün yapabildiğim işlerin hiçbirini yapamazdım**”. Esas sır bence burada. Çocukluğunda eline geçen iki kuruştan birini kitaplara verdiği için 35 yaşında general, 40 yaşında başkomutan, 42 yaşında cumhurbaşkanı, 46 yaşında dünyada pek çok reformist var ama hiç biri dile dokunabilmeyi cesaret edememiştir; dile dokunabilen tek reformist Mustafa Kemal’dir. İşte bunu yapabilen ve 53 yaşında nutku yazan genç olarak tarihimize geçecektir Mustafa Kemal.

Okumayla, ama nasıl okuma biliyor musunuz? Bildiğimiz gibi bir okuma değil. Sizi 1914 Anafartalar’a götürüyorum. Anafartalar’da savaşın bir dinlenme yerinde çadırınıza gelirsiniz postalları çıkarır rahatça dinlenmek istersiniz. Öyle bir şey yok. Macar Türkoloğu **Nemetin**, Fransız Türkoloğu **Devinin** Türkoloji albümleri duruyormuş. Açıyor onları okuyor Mustafa Kemal. Diyorlar ki “**niye bunları okuma gereği duyuyorsun**” verdiği

cevaba bakın; onlara diyor ki: “**Savaşta sonra bu dilin değişme ihtiyacı var onu tespite çalışıyorum**”. Yıl 1914, gelelim 1916'ya. Bitlis cephesi komutanı Mustafa Kemal Bitlis cephesinde çökmekte olan bir cepheyi kurtarıyor ve çadırına geliyor, yaveri İzzettin ÇALIŞLAR'ı çağırıyor ve eline bir not veriyor. Notta ne yazıyor biliyor musunuz? “**Savaşta sonra ilk işimiz Türk kadınına serbestisini vermek, onu erkeğinin yanında eşit haklara sahip kılmak**”. Yıl 1916, Türk kadınının değil adı, değil kimliği, hiçbir şeyi yok. Sokağa çıkma hakkı olmayan bir Türk kadını. Peki sizce tam savaşın en hararetli zamanında neden Türk kadını geldi Mustafa Kemal'in aklına. Ha, Kurtuluş Savaşında gördüğümüz kadın manzarası, değil ATATÜRK'ü, dünyayı şaşırtan bir manzardır. Ülkelerin savaşları olmuştur ama top yekun savaş örneği ilk defa Kurtuluş Savaşında görülmektedir.

Atatürk bu savaşta Ayşe Hatunu tanımıştır Ayşe Hatunu hepimiz tanıyoruz. Bilmeyen var mı içinizde? Onun yapabildiğini acaba hangi ülkenin kadını yapabilir? yada zamanımızda hangi kadın yapabilir? Benim bir kızım bir oğlum var inanın bu kadar araştırmacıyım düşünüyorum. Biliyorsunuz sekiz aylık kızı kucağında omzunda mermi ve cepheye cephane götürüyor. Sekiz aylık kız dinler mi düşmanı, ağlamaya başlıyor. Ve bu sırada ölmesi falan problem değil Hatunun, ama düşman eğer onları fark ederse çok kısıtlı olan cephane cepheye gidemeyecek, bütün düşüncesi o Ayşe Hatun'un. Ve bu arada çocuğunu göğsüne yaslar, düşman biraz geç gider, indirdiği zaman kendi elleriyle çocuğunu şehit ettiğini görecek Ayşe Hatun yada diğer adıyla Tayyibe Hatun. Peki ne yapar? çocuğunu koyar üzerine bayrakla örter ve aynen şunları söylemiştir. Kafile başkanı komutanımız aktarıyor bunu. “**Sen yüzlerce binlerce yıl sonra doğacak Türk çocukları için şehit oldun**” (yani şurada oturan bizler için şehit olan) “**bu benim içinde senin içinde bir şereftir. Yeterki vatan sağolsun**” diyor, omzuna alıyor cephanesini ve yola koyuluyor. Hanımefendiler içinizde anne olanlar var. Lütfen bir an için düşünün, çocuğunuzu göz önüne getirin. El bebek gül bebek büyütüyoruz, gözünün içine bakıyoruz, tercih yapın sizden sonraki kuşak mı, çocuğunuz mu? İşte bu Ayşe yada diğer adıyla Tayyibe Hatunu tanıdı Mustafa Kemal.

Kurtuluş Savaşında Kütahya sırtları, eksi 30, eksi 40. Ve 75-80 yaşlarında bir nine. Gerisini gelin kafile komutanı Mustafa Necati'den dinleyelim. Mustafa Necati neyi görür? Bütün yorgun battaniye ne varsa cephanenin üstüne örtmüş kendisi pazen elbiseyle. Aynen şunları söyler “**nine kar sepeliyor hava çok soğuk bari şu yorganı alsan sırtına**” dediğinde aldığı cevap “**dokunma ona, o millet malıdır, nem kapmasın. Ben bir ölürüm ama onunla binler doğacak binler. hayır oğlum hayır hiç üşümüyorum, soğuğu hiç duymuyorumki. Düşman bu topraklara girdi gireli benim için yanıyor için a oğul**” diyen bir nineyi tanıdı Mustafa Kemal.

Albay Hulusi ATAK'ın kafilesinde olan genç bir kadını hastadır ve cephane taşırken yere düşmüştür, ölmek üzeredir. Hulusi ATAK sorar “**bacım bana adını söyle seni tarihe yazdıracağım**” dediğinde aldığı cevap “**adımı ne yapacaksın a oğul yaz benim adım Anadolu**” cevabındaki adımın ne önemi var önemli olan ülkemizin adı ve gururu düşünüşü keşke, keşke uygarlık savaşımızda aynı şiddetiyle sürebilseydi bugün. Üzerinde ATATÜRK yazılı kapsülü inanın, inanın hiç mübalağa etmiyorum ilk uzaya fırlatan ülke mutlaka ama mutlaka biz olurduk.

Evet bu savaşta ATATÜRK dünyaya tek geçen Zekiye Hanımı tanıdı. Zekiye Hanım ne yaptı biliyor musunuz? Dünyaya ilk ve tek geçen kadınıdır. 10 Aralık 1919 öğretmen okulu bahçesine 3000 kadını toplamış, dedim herhalde sıfırları fazla okuyorum. Hayır 3000 kadın, yapımcısı, dinleyicisi, konuşmacısı. Kadın olan dünyada ilk mitingdir bu, onun için dünyaya ilk geçmiştir. Peki Zekiye Hanım nasıl toplamıştır, cep telefonu yok faks yok, hiçbir araç yok. Hadi bunlar oldu farz edelim. Kadının sokağa

çıkma hakkı yokken 3000 kadın nasıl organize oldu dersiniz? Evet bunu incelediğimde inanılmaz bir hem hayranlık hem de üzüntü duydum neden biliyor musunuz?

cep telefonunuz var, faksımız var. Pek çok kulübün, pek çok derneğin davetlisi olarak gidiyorum. Hanımlar 50 kişi geldi mi aman diyorlar bu gün çok kalabalığız. 3000 kadından bahsediyorum ama projesinin adını da söylemek istiyorum Zekiye Hanımın “MUTFAK PROJESİ”, inanılmaz bir proje. Daha sonra bir yerde tekrar geçecek bu proje.

ATATÜRK Zekiye Hanımı, **Nakiye Hanımı tanıdı** bu savaşta. ATATÜRK Melek REŞİT’i tanıdı, Atatürk Şukûfe Nihal’i tanıdı ve ATATÜRK ekmeği pişirerek askere götürdü ama bu düşmanlar tarafından tespit edilip askerimizin yerini öğrenmek için çok işkence gören ama söylemediği için ekmeği pişirdiği fırına atılarak yakılan Nazife Kadını tanıdı bu savaşta. Bu savaşta ATATÜRK **Taccülcâlâ** hanımı tanıdı ATATÜRK üsteğmenlerimizi, binbaşı hanımlarımızı tanıdı, bu savaşta Tuğgeneral rütbesi verilmesi öngörülen 8 yaşındaki, evet yanlış duymadınız 8 yaşındaki Nezahat kızımızı tanıdı. İşte Nezahat kızımızın yanında şehit olan bir erimizin cebinden çıkan bir mektubunda annesine şöyle yazmış “anne Nezahat ile babasının arasındaki konuşmayı duydun benim burada niye olduğumu anlarsın” demiş ve bu arada şöyle yazmış” biz Mehmetçik Nezahat’e Türklerin Jan Dark’ı diyoruz” demiş. Bu bana acı geldi. Ben Jan Dark’ı ortaokuldan beri tanıyordum ama Nezahat’i ancak bu araştırmam da tanıdım. Bunun acısını da o mektupla birlikte yaşamış oldum. Bu kadınlarımızı ben ATATÜRK ve Türk Kadını konulu konferansında anlattığım için burada sadece adlarını anmadan geçemeyeceğimi gördüm.

Bu arada ATATÜRK okumuş da yazmaya da vakit bulabilmiş. Evet bizler için bir geometri kitabı yazmış. Üçgen, açılı, dikdörtgen gibi ve 48 tane geometri teriminin isim babası bu yazdığı kitapla bizzat Mustafa Kemal’dir. İyi ki de yazmış eşkenar üçgen demek için “müselleseyi bilmem ne bilmem ne...” demek gerekir. İnanın bu kadar şeyi aklımda tutuyorum, bir onu tutamadım. İyi ki yazmışsın dedim. Bu arada ATATÜRK her sektöre el attı dedim ya, basın sektörüne de el atıyor ve bir gazete çıkarıyor. Adı “Mimber”, 52 sayı çıkmış gazetesi, ve bu gazeteleri okuduğum zaman bu Mustafa Kemal’in gazetesi dedim. “Sansür” kelimesi ilk defa bu gazetede yer almıştır. Bu arada keşke bütün Türk gençlerimiz bu gazeteleri okuyabilseydi diye düşünmeden de edemedim. Çok moral bulurlardı çünkü.

Bu arada çok güzel şiirler yazmış. İlk şiiri 1908 Şanlı Ordu dergisinde yayınlanmış. Keşke vaktimiz olsa da şiirlerinden de aktarabilseydim. Bu arada nutku yazmış, tiyatro eserleri yazmış, sinema senaryoları yazmış, yazmış yazmış. Peki okumuş yazmışta sadece günün problemlerine mi çare bulmuş Mustafa Kemal? Sadece gününü mü kurtarmış acaba? Hadi gelin esas önemli olan da bu, buna bir bakalım mı ne dersiniz?

İşte günümüzde 25 yıllık araştırmacılığım sonunda size bir itirafta bulunmak istiyorum, diyorumki ATATÜRK inanın, bugün sanıyorum 7 Şubat 2005, bu günü çok net görmüş, hadi görmekle kalsa iyi, birde bu gün kullanacağımız kadar güncel geçerli ve çözümsel önerileri de yazarak bırakmış bir lider. Söyleyin bana hangi ülkede var böyle bir lider. Diyeceksiniz ki lafı bırak bize somut örnek göster. İşte ilk örneğimiz; dediniz ki demin Türkiye’deki sorunları sorduğumda size, dediniz ki önemli olan sorunların bir tanesi de ekonomik sorun. Peki Amerika’nın en ünlü ekonomistlerinden birisi olan Mr.Jhons bize şunu öneriyor, diyor ki “ekonomiyle savaşta bir tek ATATÜRK’ü örnek alsın yeter Türkiye”.

ATATÜRK’ün ekonomi ile de ilgili ne görüşleri var acaba, ve bunun üzerine oturdum, Maliye arşivine indim, Maliye arşivini incelememde ATATÜRK’ün ekonomide en önem verdiği şey ne biliyor musunuz? Türk parasının değerini korumak. Peki, 1919’a

baktım Türk parası Sterlin karşısında, o zaman dolar yok, Sterlin karşısında 605 kuruş. Ha bir savaş yapıldı, ülke yıkıldı tekrar yapıldı. Peki 1938'de kaç kuruş biliyor musunuz? 19 sene sonra inanılmaz bir şey, 616 kuruş. Buna gerçekten inanmaya imkan yok. Peki dedim ki herhalde yanlış okudum banknot artış hacmine baktım, banknot artış hacmi 1919 dan 1938 son dört ayına kadar, son dört ayı ilgilenemiyor sağlığından dolayı, son dört ayına kadar 19 sene sadece %8, bu çok büyük bir başarı. Peki son dört ayda ne oldu diye baktım, gülüyorsunuz tahmin ettiniz mi? %15. 19 senede %8. Bari ölümünü bekleseymişiz, ama işte problem bir takım yerlerde sanıyorum.

Bu arada bir arşiv belgesi daha aktarmak istiyorum size. 5 Aralık 1927 tarih. 5 Aralık 1927'de bir Türk Lirası verdiğimiz zaman 2 dolar alabiliyormuşuz karşılığında. Eğer bizim nesil vazifemizi yapaydık size karşı, bugün 20 milyon liralık banknotu götürcektiniz, karşılığında 40 milyon dolar alacaktınız bizim nesil vazifesini yapaydı. Ama diyorum ki lütfen gençler lütfen, ilerde maliye bakanı olabilirsiniz, ilerde başbakan olabilirsiniz, ilerde aile kurabilirsiniz oda bir ekonomik sektördür ve ekonomiye yön vereceksiniz. Bizim yaptığımız, size çektiğimiz sıkıntıları çekmemeniz için lütfen ekonomik görüşleriyle ATATÜRK'ü mutlaka incelemenizi tavsiye ediyorum.

Bu arada biliyorsunuz 1929 da çok büyük ama çok büyük bir şey var. Ekonomik kriz var. Bütün dünyayı sarsmış ekonomik kriz. Peki soruyorum size sarsılmayan bir ülke söyleyin. Türkiye tabii ki. Peki 1929'da bütün dünya buhran yaşıyor en gelişmiş ülkeler bile. Hadi etkilenmedin de, rakamlara bakın kişi başına düşen milli gelir %51,2 artıyor. Eksilmeye alışmışız da artma kelimesi garip geliyor bize. Enflasyon ne kadar? Eksi 1.2, bunlar resmi rakamlar.

Peki ikinci örnek, günümüze örnek;1996 İngiltere'de bir seçim yapılır. Meclisteki kadın millet vekili sayısı seçimden önce 13, seçimden sonra birden 123 olur. Hiii derler kim yaptı bu başarıyı, **Lezli Abdela** diye bir hanımefendi. **Lezli Abdela**'yı tüm ülkeler çağırır, "ya bize de öğret metodunu da bizde kadını fazla sokalım meclise" derler. **Lezli Abdela**'yı Türkiye de çağırır. Şileye gelir, dolar alır anlatmak için. Ve işte sözlerinin özeti "İngiliz kadını bu başarıyı ATATÜRK'e danıştı". Yani ben Türkiye ye terciye tere satmaya geldim. Peki **Lezli Abdela'nın** uyguladığı projenin adını biliyor musunuz? "Mutfak Projesi" peki şöyle yazıyor şurada; "1919 dan beri biz Türk kadını ve ATATÜRK'ün peşindeyiz merak ediyorum iki kadın milletvekilinizde benim peşimde niye acaba" diye de ironi yapmış burada. Bu arada eğer biz bu metodu uygulasaymışız Türkiye'de sanıyorum Türk erkekleri şu anda meclise nasıl girebiliriz diye arayış içinde olacaktı, hiç şüphe yok buna.

Peki bu arada dünyaya o kadar çok ilk hediye etmişiz ki bunlardan bir tanesi de üniformalı ve rütbeli kadın asker ilk defa bizim ordumuzda, bizden dünya orduları örnek alıyor. Kurtuluş Savaşında rütbe alan kadın askerlerimiz; Binbaşı Ayşe ALTUNTAÇ, Üsteğmen Emine VARDARLI, Üsteğmen Fatma ŞİMŞEK. Ama dünya tarihine tek geçen bir üsteğmenimiz var; 700 erkek 43 kadından oluşan bir müfrezenin reisliğine bizzat ATATÜRK tarafından atanmış, Üsteğmen Kara Fatma. Evet dünyadaki ilk müfreme reisesi kadın unvanını taşır Kara Fatma. Ben geçenlerde Erzurum'a davetliyim, Erzurum Üniversitesi rektörümüz davet etti uçakla gittim. İndim uçaktan "off ayağım belim melim" dedim, bir an aklıma geldi, biliyorsunuz Kara Fatma Erzurumlu; Erzurum'u 13 kadınla müdafaa ediyor, atına atılıyor Bursa'ya kadar geliyor, Bursa'nın Kurtuluşuna da tanık oluyor. Ben uçakla zor gittiğim yere, önümde yemeğim, arkamda suyum, sıcacık, ama bu kadının yaptığı! Ha o zaman sanıyorum şu andaki Türk kadını asla ve asla yoruldu demeye hakkı yok, eğer Kara Fatmaları eğer Şerife bacıları tanısaydı.

Evet anlıyorum bu hanımlarımızı tanımadan önce bir şey yaptım zannediyordum. Şu anda hiçbir şey yapmadığıma kaniyim. Bu arada Kara Fatma'nın savaşta yaptıklarını, dedim ya Bursa'ya kadar gelmiş, üç oğlunu şehit vermiş, kızının parmakları

İzmit muharebesinde kesilmiş, sadece savaşı anlatmak için bir konferans gerekir Kara Fatma'nın. Ama Tamim gazetesini okuyorum, Tamim gazetesini okurken Kara Fatma'yla yapılmış bir röportajı okudum, inanılmazdı. Gazeteci soruyor diyor ki; “çok fakirsin çok çok ihtiyacın var paraya neden üsteğmenlik maaşı sana bağlanan maaşı Kızılay'a bağışladın?” diyor. Verdiği cevap tarihi bir cevap aynen şöyle:

“Ben Kurtuluş Savaşında yaptıklarımı bir menfaat ve çıkar karşılığında yapmadığıma inandığım için en son vatani vazifem olarak maşımı Kızılay'a bağışlıyorum” diyecektir. Bu bana neyi hatırlattı biliyor musunuz? ATATÜRK'e bir gazeteci sorar; “neden mal ve mülkünüzü milletinize bağışladınız” diye. ATATÜRK'ün verdiği cevabı aynen aktarıyorum:

“Mal ve mülk bana ağırlık yapıyor, onları asıl sahibi olan milletime bağışlamaktan ferahlık duyuyorum. Zenginlikten ne çıkar asıl zenginlik insanın manevi şahsiyetinde olmalıdır.” diye cevaplayacaktır. Ne güzel değil mi en son kademededen en tabana kadar, kadınından erkeğine kadar hepsi aynı söylemde ama alışmadığımız gibi aynı eylemdeler ne diyelim sağ olsunlar, varolsunlar.

Dileyelim sizin nesle, genç nesle, hortumcular soyguncular değil, Kara Fatmalar, Mustafa Kemaller örnek olsunlar. Tabi Kara Fatma'nın örnek olabilmesi içinde bir okuma kitabımızda hiç olmazsa bir okuma parçası olarak Kara Fatma'nın olması lazım ki örnek alabilesiniz. Bu arada ATATÜRK'ün şu sözü çok hoşuma gider diyor ki; **“Geçmiş ne kadar çok unutursak geleceği korumak o kadar zor olur.”** Biz Kara Fatmaları mutlaka hatırlamalıyız sanıyorum.

Bu arada bir kadınıma daha vermek istiyorum, Melek Hanım. Haçin katliamını hepimiz hatırlıyorsunuz, 535 Türk hunharca katledilmiştir. Hepsini öldüğüne göre nerden biliyorsun hunharca katledildiğini? Şair Melek hanım diye anılmış Haçin'de. Şahadetinden sonra kolunun altından bir bohça çıkıyor, bohçayı açıyorlar, 18 kıtalık bir destan yazmış. O anda gördüklerini kaleme almış. Mektupçu Hüseyin nasıl vahşetle öldürüldü, komşu kızı Hatice nasıl vahşetle öldürüldü hepsini kaleme aldığı bir destan. Başına ne demiş biliyor musunuz “inşallah okuna”. Ben 45 yaşında bunu okuyabildim en sonuna da “bizden sonrakiler neler çektiğimizi bileler diye yazıyorum” demiş son iki kıt'ayı sizlere okuyorum

Meydan kazanı kurdular
Tüm bebeklerimizi kaynattılar
Gün görmedik anaları
Süngü ile oynattılar

Kundakları verdiler
Kanlı kundak yu dediler
Bebelerimizi kaynattılar kaynattılar
Kuzu eti diye hepimize zorla yedirdiler

Evet biz burada kolay bulunmuyoruz, bu koltuklarda kolay oturmuyoruz. Evet bakıyorum çok buruldunuz, çok üzüldünüz ama liderlik dedik biraz da gülümseyelim mi?

Lider dedik, ATATÜRK'ün resimlerine bakıyorum hepsi asık suratlı hepsi ciddi. Lider olmak için böyle mi olmak gerekiyor, acaba ATATÜRK hiç mi gülmemiş, hiç mi espri yapmamış? Hadi gelin Antalya'ya gidelim. Antalya yolunda mola verir kulağına bir türkü gelir **“Ya bu türküyü çok sevdim bulun getirin bu türküyü söyleyeni”** der. küçücük bir çoban gelir. Derki **“Sesin çok güzel bana da bir türkü okur musun”**. Başlar çoban “demirciler demir döver tunç olur” diye, bitince ATATÜRK dalmıştır “bis bis” der. Çoban böyle bakar. **“Oğlum der bis”** der **“Çok beğendik tekrarla anlamına gelir”**. Hiç nazlanmaz gene aynı türküyü okumaya başlar. ATATÜRK türkü bitince

cebinden bir harçlık çıkarır uzatır. Çoban hemen alır harçlığı, kuşağına kor, elini uzatır ATATÜRK'e "bis bis" der. Bu espri ATATÜRK'ün çok hoşuna gittiği için çok ünlü bir sanatçımızın yetiştirilmesi sağlanacaktır.

ATATÜRK'ün hayatta en hoşlanmadığı şey dalkavukluk, ama yemek masasında hiç hoşlanmıyor. Karşısındaki adam da ATATÜRK'e "sen Türklerin şahısın şususun bususun ...", feci dalkavuk. Yoğurt kasesi adamın önündeymiş diyor ki Atatürk; "**Şu yoğurt kasesini bana uzatır mısınız**". Adam yoğurt kasesi uzatacak, el insaf ayağa kalkıyor, önünü ilikliyor, tam yoğurt kasesini alacak parmakları içine giriyor. Ah diyorlar adama taktı ATATÜRK, birde zaten sinirlenmiş durumda, birde çok titiz bu konuda, şimdi bir fırtına kopacak. adam perişan, ah paşam vah paşam derken "**Ya niye bu kadar üzüldünüz demin yoğurt yiyecektim şimdi cacık yemiş olurum**". Evet, bu espriyle 25 yılın sonunda ATATÜRK'ün müthiş espiritüel olduğunu keşfettim ve yeni hazırladığım konferansımın konusu ne biliyor musunuz? "ESPİRİLERİYLE ATATÜRK". Bugün onu hazırlıyorum, 6-7 ay sonra bitecek inşallah sizlerle buluşacağız. O konferansta çok güleceğiz ama inanın çok da düşüneceğiz.

Bir gazetecide Atatürk'e sorar "size der diktatör diyorlar ne dersiniz". Atatürk şöyle bir bakar, "**Eğer ben diktatör olsaydım hanımefendi bu soruyu sorduktan sonra siz asla canlı kalmazdınız**" diyecektir. Peki diktatör mü Mustafa Kemal bakalım.

İzmir kurtuldu, çok tatlı bir yorgunluk, Ankara'ya hareket edecekler. Trene binerler kompartımana çekilirler. Ertesi gün kompartımanı çalar yaveri, açar yorgun, bitkin, kravatını yıkamaktadır Atatürk. Yaveri "ya paşam bu ne hal hiç uyumadınız herhalde niye böylesiniz" der. "**Ya çocuk kompartımanıma yastıkla battaniye koymayı unutmusunuz. Kolumu yastık yaptım ağrıdı setremi yastık yaptım üşüdüm bende uyumadım kalktım**" der. Yaveri; "aman paşam! Birimize haber vereydim hemen size bir yastıkla battaniye getirirdik" der. Ve bir ülke kurtarmaktan dönen komutan söylüyor bunları tarihi bir cevap derki "**Geç fark ettim hepiniz en az benim kadar yorgundunuz. Hiçbirinize kıyamadım. Önemli olan benim uyumam değil milletimin rahat uyuması**". Var mı böyle bir şey! Bu insana diktatör demeye kimin dili varabilir. Ayaklarının altına Yunan bayrağı serildiğinde bayrak bir ulusun onurudur diye basmayı kaldırtan bir insanın kendi milletinin inancını çiğneyebileceğini düşünmek ancak onuru ve şerefi olmayan kişilerin işi olabilir diye düşünmeden de edemiyorum.

Bu arada içimizde çok değerli öğretim görevlilerimiz ve öğretmen arkadaşlarımız var. Onların için de çok özel bir anısını anlatacağım. İstanbul Üniversitesinin açılış töreni. Çok mütevazı bir salon, tahta iskemleler, ortaya ATATÜRK'ün oturması için kırmızı renkte süslü muhteşem bir koltuk konmuş. Profesörlerle birlikte geliyor, buyurun diyorlar. Bir koltuğa bakıyor dönüyor profesörlere, aynen şunları söylüyor; "**Sizlerden öğrenecek o kadar çok şeyim olduğuna göre bu koltuk sadece sizlere layıktır**" diyor. En kıdemli profesörü o koltuğa oturtuyor ve kendisi tahta iskemlede programı sonuna kadar izliyor. Evet yani kendince hak etmediği hiçbir koltuğa oturmayan bir Mustafa Kemal'i görüyoruz orada. Dünya lideri olmak sanıyorum bu evet .

Bu arada İstanbul ve Ankara illerinden birisine ATATÜRK adının verilmesi için bir kanun önergesi veriliyor meclise. ya İstanbul'a ATATÜRK diyorduk ya Ankara'ya. Bu önergeyi vereni hemen çağırıyor ve aynen şunları söylüyor ; "**Bir ismin dillerde kalması için şehrin temellerine sığınmasına gerek yoktur. Bakın bu şehrin ismi İstanbul ama Fatih Sultan Mehmet'i hemen hatırlıyoruz. Eğer ben bir şey yapabildiysem bunu binaların tepelerine, şehrin temellerine ismimi yazarak değil milletimin kalbine yazarak anılmak isterim**" diyecek, hiçbir yere adının verilmesini kabul etmeyecektir. Şimdi bakıyorum da hortumcunun soyguncunun hepsinin adı bitaraflarda şey gibi yazıyor merak ediyorum nasıl oluyor bu diye. Evet, galiba beni bıraktınız, ben

25 yıl kolay değil, beni bırakırsanız sabaha kadar buradayız. En iyisi son iki anı ama onu en iyi anlatan anılarla programıma son vermek istiyorum;

İşte ilki öğrenciler evet sizin için. Bir öğrenci anlatıyor, Mahmut SADİ. Şöyle anlatır Mahmut SADİ. “Yıl 1923. İstanbul Üniversitesinde öğrenci olduğum sıralar. Okul duvarında bir ilan görüyorum. Avrupa’ya talebe yollanacaktır. Allah Allah diyorum, ülke yıkık dökük yıl 1923 Avrupa’ya talebe! Lüks gibi gelen bir şey, ama bir şansımı denemek istedim. 150 kişi içerisinde 11 kişi seçilmişiz. Benim ismimin yanına ATATÜRK “Berlin Üniversitesine gitsin” diye yazmış. Zaman geldi. Sirkeci garındayım, ama kafam öyle karışık ki gitsem mi kalsam mı, orda beni unuttur mu bunlar, para yollarlar mı, gurbet ellerde ne yaparım? Bir an gitmemeye karar verdim, döndüm. O sırada bir müvezzi ismimi çağırdı “Mahmut SADİ, Mahmut SADİ, bir telgrafın var” telgrafı açtım aynen şunlar yazıyordu “sizleri birer kıvılcım olarak gönderiyorum alevler olarak geri dönmelisiniz”. Var mı böyle bir şey? 11 öğrencinin nerede, ne zaman, ne düşünebileceğini hesap edebilen bir lider dünya lideri olmasın da ne olsun. Yıl 1923, biz evimizde bir çocuğumuzun huyunu değiştiremiyoruz bir huyunu. Tüm ülkenin huyu değişiyor. Bunla uğraşan bir insan yolladığı 11 öğrenci nerede, ne zaman, ne düşünebileceğini hissedebiliyor. Mahmut Sadi devam ediyor “gel de şimdi gitme, gitte orda çalışma, dön de bu ülke için canını verme”. diyor.

Evet bu gün en büyük şikayeti ne Türkiye’nin? Beyin göçü. En iyi beyinlerimizi kapıp götürüyorlar ama o çocuklarımız arkalarına baka baka gidiyorlar. Peki diyeceksiniz ki engellemek o kadar mı zormuş? Ha o gün 11 öğrenciymiş, telgrafmış. Bu gün milyon öğrenci olsun, e-mail bilgisayar var. Yeter ki şu iki cümleyi ifade edebilecek, onların sorumluluğunu alan bir liderleri olsun.

İşte son anım, Nehire NEHİR hanımefendiden; şöyle anlatır “O zamanlar kadınların sanatçı kimliğini yeni yeni kazandığı dönemler. Benim tiyatrodaki çömezlik dönemim. Muhsin ERTUĞRUL Darül Bedai’ye baş yönetmen olarak atanmış. Çok titiz bir insan. Provadan oyuna her şey saat titizliği ile işliyor, perde bir saniye bile geç açılmıyordu. Provaya geç kalan oyuncu derhal oyundan uzaklaştırılıyordu. Eee tahmin edersiniz ki bu durumda Muhsin Ertuğrul’un da düşmanı çoktu. Bir gece Dolmabahçe’den ATATÜRK’ün Şehir Tiyatrolarına geleceği haber verildi. Ben de karşılamak için hazırdım. Fakat paşa gecikti. Muhsin Ertuğrul kendisini beklemeden perdeyi saniyesi saniyesine açıp oyunu başlattı. ATATÜRK 4 dakika geç kalmıştı. Etraftaki dalkavuklar ATATÜRK geldiğinde Muhsin ERTUĞRUL’un onu beklemeden perdeyi açtığını ellerini ovuştura ovuştura anlattılar ATATÜRK “Yaaa öylemi Muhsin Ertuğrul’la Görüşürüz” dedi. Herkes Muhsin ERTUĞRUL’un işinin bittiğine inanıyor, ben müdür olacağım sen müdür olacaksın kavgaları bile başlamıştı. ATATÜRK piyesin bitiminde Muhsin ERTUĞRUL’u ayakta karşıladı. Deminkileri de yanına çağırarak aynen şunları söyledi. **“Sizi tebrik ederim işinizle ilgili ciddiyetiniz ülkenin gelişimini ciddiye aldığınızı gösterir biz geç kaldık siz vazifenizi yaptınız eğer bir tek benim için perdeyi açmayıp oyunu başlatmasaydınız bu dalkavukluktan ileri gitmez ve beni çok üzdi ben herkesin her sahada işini bu kadar ciddiye almasını istiyorum ülke ancak böyle ilerler efendiler”** demez mi. Etraftakilerin suratları görülmeye değerdi o sırada”. Ama işte liderlik diyorum. Şimdi bir an günümüze geliyorum, hadi bakalım baba iseniz başlatın programı gelmeden. Mümkün mü! Ondandır artık beğenin haritadan bir yer, evet ki bu insan bir ülkenin en büyük lideri değil asrın lideri olan bir insan bunu yapıyor.

Evet ATATÜRK ve onunla el ele verenler sayesinde üç tarafı deniz yerin üstünü anlatayım mı? Lütfen pazara gidelim Yabancı ülkelere gittim. portakalı taneyle jelatinlere sarıyorlar, kıymetli madde, karpuzu dilimle yiyorlar, biz kelek çıktımı atıyoruz, bir tane daha açıyoruz var mı böyle bir nimet. Lütfen pazara gidelim, yeşilin her tonu; geçen bir

yabancı konuğum var; pazardan geçmek zorunda kaldık dedi ki bana “Türklerin özel bir günü herhalde bu gün”. “Neden” dedim? Eee baktı kadın naylon torba naylon torba yok öyle bir dava, böyle bir nimet nerde, hangi ülkede. Bir tane salatalık, bir tane domates, biz kilolarla. Ve bana ne dedi biliyor musunuz? “Yahu ülkeme dönünce ne isteyeceğim biliyor musun”. “Ne” dedim. “Türkiye’yi isterim de isterim diye tutturacağım” dedi. Bir espriydi ama bir gerçek payı da olduğu su götürmez.

Peki yerin altına geçelim. Krom, brom, toryum, bor. Tamam güzel ama petrolün zekasına hayranım. Neden mi? Burada çıkıyor, burada çıkıyor, burada çıkıyor ama Türkiye’nin sınırını ezberletmişler petrole, bir kilometre girmiyor içeri. Var mı böyle bir petrol, yani altımız petrol dolu aslında. Hadi petrolü de geçelim, uzaydan çekilen fotoğraflara göre bugün petrolden bir derece zengin maden var, uranyum. Bu gün dünyadaki, Türkiye’de değil dünyadaki eni iyi uranyum rezervi bizim Karadeniz dağlarında arzı endam ediyormuş. Hoş o bize bakıyor biz ona bakıyoruz ama Türkiye’nin dış borcunun 19 katı değeri olduğu tespit edilmiş uzaydan çekilen fotoğraflara göre.

Yabancı ülkelere gittiğimde ufacık bir tarihi vesika buluyorlar, üç kere etrafını çeviriyorlar, birde bol para ödüyorsunuz, böööyle bakıyorsunuz. 15 ayrı medeniyeti barındıran 10000 yıllık bir tarih var altımızda.

Romanya devlet bütçesinin üçte birini nasıl kalkındırıyor? Suni termal tesis yapmış adamlar düşünebiliyor musunuz suni. Erzurum’a gittim kaynıyor, Kozaklıya gittim kaynıyor, Bursa’ya gittim kaynıyor, İzmir kaynıyor. Sadece bizim sıcak su kaplicamız. Hakikisi var çünkü elimizde

Geçen gün Isparta Süleyman Demirel üniversitesi beni davet etti rektörlük, oraya gittim. Beni Darvas diye bir kayak merkezine götürdüler. Kayak merkezinde kayakla kayıyordu herkes Davras’ta. Bir buçuk saat sonra, Antalya Akdeniz üniversitesinde vereceğim konferans için Antalya’ya indim. Millet denizde yüzüyordu. Var mı böyle bir ülke söyleyin bana. Bir buçuk saatlik mesafede. Bursa, Uludağ’a gidiyorsunuz kayak kayıyorlar, 20 dakikada Mudanya’ya gidiyorsunuz denize giriyorlar. Hakikaten yok böyle bir ülke. Dünya yuvarlağını çevirin hepsinin bir araya geldiği bir ülke söyleyin bana, ben bulamadım. Ya güneşi var ya kar-ı var ya denizi var ya dağı var birinden biri mutlaka.

Peki bu kadar özel ve güzel bir ülke bizim elimizdeyken başımız dertten kurtulur mu? Asla. Düşmanımız dünden daha az değil, dünden daha çok. Bütün ülkelerin gözü bizim ülkemizde. Nasıl olmasın ki! Galiba bir tek bizim gözümüz yok şu ülkede.

Bu gün bunun için parçalama ve bölme girişimlerini yüz yıllardır uyguluyorlar. Bir ara siyasi girdiler, sağ-sol diye böldüler, kapışın dediler, yutmadık. Daha sonra etnik böldüler, kürt-Türk dediler, kapışın dediler, yutmadık. Dinimizi kullandılar, kapanan-kapanmayan, laik olan-olmayan, ATATÜRK’çü olan-olmayan diye dörde beşe, tarikatlara bölünün dediler ki kolay alalım, yutmadık. Ekonomiyi kullandılar, zengin-fakir alan-alamayan dediler, gene olmadı. Yani tazı eski tazıydı, habire çulunu değiştirdiler. Oyunun kuralı buydu ama biz bu oyuna hiç gelmedik gelmeye de asla niyetimiz yok.

Yeni ATATÜRK’ler yetişiyor ve gelmekte. İşte bugün bizi kuvvetlendikçe budanan, diğer türlü olduğu sürece de sulanan bir ağaç misali görmek gafletinde olan yada başka bir deyişle ayağa kalkmayacak kadar destekle ama yere düşmeyecek kadar köstekle politikası uygulamaya çalışan tüm ülkelere, iç ve dış düşmanlarımıza karşı en güzel cevabı ne zaman vereceğiz biliyor musunuz? Onu anmayı bırakıp anlamaya başladığımız zaman. Onu yakamızda taşıdığımız kadar fikir ve eylemlerimizde de taşıyabildiğimiz zaman. Onu özlediğimiz kadar özümüzdeyiz zaman. Onunla yarışan ama onu aşmış yeni Mustafa Kemalleri yetiştirebildiğimiz zaman vereceğimiz inancıyla. sizlerden Nakiye Hanım, Kara Fatma, Mustafa Kemal gösterdiğin hedefe

henüz ulaşamamış olmaktan dolayı özür diliyor ve bu hedefe ulaşana dek sakın bizi affetmeyin diyor ve bir şiirle programıma son veriyorum.

ATATÜRK de, et artı kemik artı kandı,
İnsanüstü değildi yani ATATÜRK,
ATATÜRK de herkes gibi kusurları olan,
Küçük büyük ve çirkinde olabilirdi,
Ama güzeldi.

ATATÜRK yorgunluk kahvesini bir su başında yudumlamayı,
Serhat türkülerini, alaturkayı, mesela Safiye Ayla'yı,
Yemeklerden fasulye pilakisini seven,
Miri kelam bir İstanbul efendisi.

Aşık ve şair, mahcup ve ürkek,
Ama Karadenizli değil Karadeniz kadar canlı,
Adanalı değil ama Adanalı kadar sıcak kanlı,
Ve bir Aydınlı kadar oturaklı ve zeybek.

Velhasıl bizim mayamızdan bizim kumaşımızdandı Mustafa Kemal.
İnsan üstü değildi ATATÜRK,
Tam insandı.